Adresas: Vilnius, Vysk. Matulevičiaus g-vė 4
Adres: Wilno, ul. Biskupa Matulewicza 4
Redakcja, tel. 79, przyjmuje od godz. 11 do 14-ej.
Administracja, tel. 99, czynna od godz. 9—20 bez przerwy

Rok XV Nr 52 (5037) Środa, 6 Marca 1940 r.

„VILNIAUS KURJERIS"

Cena 15 centów

Prenumerata miesięczna z przesyłką pocztową lub dostawą do domu — 3 lt. 50 cnt. Zagranicą 6 lt.

KURJER WILEŃSKI

Poprawa stosunków sowiecko-tureckich?

„Briva Zeme" z 1 marca r. b. w korespondencji z Belgradu donosi: W Belgradzie przepowiadają rychłą zmianę na lepsze w stosunkach sowiecko-tureckich. Twierdzą tutaj, że pomiędzy rządem tureckim i Z. S. S. R. toczą się obecnie tajne pertraktacje. Potwierdzeniem tych pogłosek ma być fakt, że ostatnio turecki minister spraw zagranicznych Saradżoglu przyjął na audiencji posła rosyjskiego w Ankarze. Audiencje takie miały ostatnio miejsce parokrotnie.

Ton prasy obu krajów jeszcze jest wrogi, ale mimo to wola porozumienia zaznacza się wyraźnie po obu stronach. Korespondent pisma serbskiego „Politika" donosi z Ankary, że w tamtejszych kołach oficjalnych panuje przekonanie, iż Sowiety okażą się bardzo ustępliwe. W najbliższych dniach rząd turecki ma ogłosić oficjalnie, że tureckie przygotowania wojenne nie są skierowane przeciwko Rosji. Deklaracja taka ma w zupełności zadowolić Sowiety. Przewidywane jest wznowienie pertraktacji sowiecko-tureckich przerwanych ubiegłej jesieni.

*

„Lietuvos Žinios" donosi: Turcja zamówiła w Anglii 11 okrętów wojennych, które zostaną pośpieszenie zbudowane na rachunek pożyczki udzielonej Turcji przez sojuszników.

Węgiel niemiecki kością niezgody
pomiędzy W. Brytanią a Włochami

RZYM, (Elta). Rząd Italii przesłał rządowi W. Brytanii notę, w której m. in. powiedziano: „Rząd faszystowski przyjął pod uwagę oświadczenie rządu W. Brytanii, iż wszystkie statki, które po 1 marca wypłyną z jakiegokolwiek portu z węglem niemieckiego pochodzenia, będą kontrolowane. Ponieważ fakt ten głęboko narusza interesy Italii, rząd faszystowski jeszcze raz powtarza w ostrej formie protesty i zastrzeżenia, które były już wyrażone w sprawach zasadniczych, związanych z metodami rządu W. Brytanii prowadzenia wojny gospodarczej i w sprawie stosowania tych metod w stosunku do państw nie biorących w wojnie udziału.

Metody stosowane przez rząd W. Brytanii w tej dziedzinie, sprzeczne są z duchem i literą prawa międzynarodowego. Obecny sposób postępowania prowadzi do całkowitej, a często upokarzającej kontroli handlu morskiego państw nie biorących w wojnie udziału, gdyż od tych państw żąda się niezwykłych i przesadnych dokumentów, sprzecznych z tajemnicą handlową normalnej wymiany, a pozatem zmusza statki do zbaczania z drogi, często przez kilka dni lub tygodni zatrzymywania się w portach kontrolnych, co w znacznym stopniu utrudnia żeglugę ogólną, nie pozwala statkom na regularne pływanie i bardzo utrudnia handel.

Konfiskowanie worków pocztowych na morzu i sposób dokonywania kontroli—chociaż listy Włochów są wysyłane do swoich rodaków — jest jasnym łamaniem tajemnicy pocztowej, podczas gdy konwencja haska z r. 1907 zasadniczo gwarantuje tajemnicę pocztową. Ogłoszona w dniu 21 listopada 1939 r. przez Anglię blokada eksportu Niemiec do państw neutralnych, jest całkowicie niezgodna z zasadami prawa międzynarodowego, a szczególnie z deklaracją paryską z dnia 16 kwietnia 1876 r. Rząd Italii faszystowskiej szczególnie podkreśla, iż decyzja rządu W. Brytanii wprowadzenia kontroli eksportu drogą morską węgla niemieckiego do Italii jest niesprawiedliwe, tym więcej, że rząd W. Brytanii dokładnie wie, iż importowany do Italii węgiel jest konieczny dla pracy i życia narodu włoskiego. Rząd faszystowski powtarzając formalny protest, już obecnie chce ze względu na odpowiedzialność, związaną z dalszym rozwojem wypadków określić znaczenie obecnej faktycznej sytuacji.

*

RZYM (Elta). Komentując decyzję rządu brytyjskiego, zastosowania embargo w stosunku do węgla niemieckiego eksportowanego do Włoch „Regime Fascista" między innymi pisze, iż Wielka Brytania za pomocą takich środków ma zamiar reagować na odmowę Włoch sprzedania broni Anglii. Poza tym Anglia w ten sposób chce zmusić Włochy do zaopatrzenia się w węgiel brytyjski i zarazem uniemożliwić statkom włoskim pływanie po morzu Północnym.

Co porabia „czarne wojsko" przy granicy abisyńskiej

„Lietuvos Žinios": Angielskie instytucje nie zaprzeczają wiadomościom o gromadzeniu wojska angielskiego w Kenji. Do Kenji przewozi się czarne wojsko angielskie z całej Afryki i tu się ćwiczy. Wojsko to będzie ugrupowane przy granicy abisyńskiej, by w razie potrzeby móc wywrzeć nacisk na Włochów i uniemożliwić ich groźbę w stosunku do Kanału Sueskiego. Wojsko angielskie skupione przy granicy abisyńskiej pozostanie tam przez cały czas wojny. Wojsko to w razie potrzeby będzie mogło działać całkiem samodzielnie i niezależnie od Metropolii.

Krzepiące słowa Piusa XII

RZYM, (Elta). Z okazji rocznicy wyboru Papieża, Papież Pius XII odprawił uroczystą mszę w bazylice św. Piotra. — Rocznica ta zbiega się z 64 rocznicą urodzin Piusa XII.

W uroczystej mszy w bazylice św Piotra wziął udział korpus dyplomatyczny i dziesiątki tysięcy wiernych. Po mszy Papież wygłosił mowę, w której zachęca do utworzenia na świecie chrześcijańskiego pokoju i współpracy narodów.

„Z niepokojem oczekuję, powiedział Ojciec Św., jakie próby ma ponieść świat w tym roku. Miłość Chrystusa niech jednoczy narody chrześcijańskie do modlitwy za spokój i współżycie pokojowe narodu. Gdy drżą posady imperiów światowych cóż pozostaje nam? Skierować swój wzrok ku Bogu, w rękach którego się znajdują serca królów i możnych, którymi On kieruje".

Kończąc swą mowę Pius XII wspomniał o pokoju panującym we Włoszech i zwrócił się z modlitwą do Chrystusa, aby On skierował świat do bezpiecznego portu pokoju, i aby zwrócił ludność do Chrystusa. —

„Niech położą oni broń do Jego nóg. Niech znikają przy ołtarzu Chrystusowym niesnaski tych, którzy decydują o losie narodów. szlachetność niech zwycięży namiętności. niech zostanie uczyniona ofiara Bogu, zapomniane urazy i niech zostanie zwrócona sprawiedliwość. honor i współpraca narodów".

Dozbrojenie i wyszkolenie armii
największą troską Litwy

Premier Litwy A. Merkys na zjeździe przedstawicieli Związku Szaulisów w dniu 2 marca w Kownie wygłosił przemówienie, w którym m. in. podkreślił co następuje:

„W tych ciężkich czasach, kiedy szaleje wojna, która grozi wciąż rozszerzeniem się na coraz nowe obszary kuli ziemskiej, kiedy nie znamy, w jakim terminie ona się zakończy i jakimi metodami będzie nadal prowadzona, gdy kraj nasz znajduje się niedaleko od ognisk pożarów, gdy cały nasz naród musi uważnie czuwać na straży swej niepodległości, — w tych ciężkich czasach mówiąc o Zw. Szaulisów, mam na myśli przede wszystkim jego dziedzinę pracy wojskowej.

Naszym największym obowiązkiem i największą troską dni dzisiejszych—jest posiadanie dobrze zorganizowanej, dobrze uzbrojonej i wyszkolonej, chociaż w swoim zaczątku i niewielkiej armii. Sprawa sił zbrojnych, w naszych pracach jest i zawsze będzie na naczelnym miejscu".

Goering na froncie zachodnim

BERLIN. (Elta). W dniu 3-go marca marszałek Goering udał się na front zachodni. Odwiedził on grupy lotnictwa wojskowego i odbył narady z dowództwem. Po przyjęciu defilady marszałek Goering przemówił do lotników, wskazując na najważniejsze cele ich pracy. Goering następnie rozmawiał z lotnikami i 2-ch z nich odznaczył „Żelaznym Krzyżem" drugiego stopnia. Z lotniska marszałek Goering udał się na ważne narady. Gdy przybywał on do różnych grup frontowych, wszędzie był on witany przez żołnierzy i mieszkańców. Jak przewiduje DNB marszałek Goering będzie bawił na froncie zachodnim przez cały tydzień.

*

AMSTERDAM (Elta). Oficjalnie donoszą z Londynu, iż został przez 3 bomby trafiony statek spółki angielsko-indyjskiej „Donala" o pojemności 8.441 ton. Angielskie i holenderskie statki uratowały większą część załogi i pasażerów.

LONDYN, (Elta). Ministerstwo lotnictwa Wielkiej Brytanii komunikuje, iż w dniu 3 marca jeden brytyjski patrol lotniczy strącił we Francji jeden niemiecki samolot typu „Heinkel 3". Ten sam komunikat brytyjski podaje, iż w tym samym dniu w okolicach Gravensens przez pomyłkę jeden samolot brytyjski został strącony przez brytyjski samolot niszczycielski.

*

AMSTERDAM (Elta). W Londynie otrzymano wiadomość o zatonięciu na Morzu Północnym motorowca szwedzkiego „Lagaholm" o pojemności 2.818 ton Załoga tego statku została uratowana.

Krwawe rozruchy polityczne w Argentynie

BUENOS AIRES, (Elta). Mimo przemówienia radiowego prezydenta republiki Oriza nawołującego o spokój w wyborach w niektórych prowincjach Argentyny odbyły się ostre utarczki. W prowincji Santos podczas wynikłej strzelaniny 4 osoby zostały zabite i 7 ciężko rannych. W prowincji Buenos Aires został zabity jeden polityk i senator partji nacjonaldemokratów. Wyraża się obawę iż na skutek wynikłych utarczek może jeszcze bardziej się pogorszyć sytuacja wewnętrzna kraju.

Zamach na szwagra cesarza Mandżuko
Zabity adw. Wuchilina wspierał ruch Vanczingweja

SZANCHAJ, (Elta). W poniedziałek nieznany sprawca w Szanchaju 3-ma strzałami rewolwerowymi śmiertelnie zranił szwagra cesarza Madżuko, słynnego adwokata Wuchilina. Wyjaśniają przyczyny zamachu. Podkreślić należy, iż zamordowany popierał ruch Vanczingweja.

Depesze z dnia

ELTA wczoraj doniosła:

— RZYM. Papież Pius XII w dniu 4 marca przyjął nadzwyczajnego posła Roosevelta Myron Taylora.

— BAZYLEA. Delegat Stanów Zjednoczonych Summer Welles w poniedziałek o godz. 11.30 przybył do Bazylei.

— BERLIN. W poniedziałek przed południem Hitler przyjął słynnego badacza szwedzkiego Sven Hedina.

— TOKIO. Minister floty Japonii zdementował wiadomość, iż na jeziorze Po jang. u ujścia rzeki Jangtse, na skutek najechania na minę zatonął torpedowiec japoński i, że zginęło przeszło 100 marynarzy japońskich.

— MADRYT. W Sierra Despenaperos, niedaleko wsi Correderas zderzył się pociąg pocztowy z pociągiem towarowym Zostało całkowicie zniszczonych 20 wagonów towarowych. Kilka osób zostało rannych.

— ROTTERDAM. W poniedziałek z rana wyruszyło z portu Rotterdam 6 statków włoskich z ładunkiem węgla.

— LONDYN. Ambasador włoski w Anglii Bastianini, który pewien czas bawił w Rzymie w poniedziałek powrócił do Londynu.

— BRUKSELA. Król Belgii w poniedziałek wieczorem przyjął ministra obrony narodowej generała Densa.

— ROTTERDAM. Według Havasa po otrzymaniu rozkazu z Rzymu 14 statków włoskich w poniedziałek z ładunkiem węgla niemieckiego opuściło Rotterdam.

— LONDYN. Wczoraj w obozie wojskowym South Ockenson niedaleko ujścia Tamizy wybuchł silny pożar, który został zlokalizowany jedynie po dwuch godzinach.

Ograniczenie objętości pisma

Pisma wychodzące w Litwie zostały urzędowo wezwane do ograniczenia objętości (ilości stron), ze względu na potrzebę oszczędzania papieru.

Stosując się do tej konieczności, będziemy czynili wszystko, co leży w naszej mocy, aby na tym czytelnicy jak najmniej stracili. Zastosujemy więc najdalej posuniętą oszczędność miejsca i możliwie najlepszą selekcję materiału.

Redakcja.

Wojska sowieckie usiłowały przejść przez zatokę Viipuri

HELSINKI, (Elta). Komunikat naczelnego dowództwa z dnia 4 marca podaje, iż w dniu 3 marca w zachodniej części Karelii nieprzyjaciel zamierzał przejść przez zatokę Viipuri, został jednak odparty. Wszystkie ataki nieprzyjaciela pomiędzy zatoką Viipuri i Vuoksen zostały odparte. Ataki nieprzyjaciela w kierunku Aeyraeaenpaeae nie udały się. We wschodniej części przesmyku Karelskiego po obu stronach ostro strzelała artyleria. Na północ od jeziora Ładogi nieprzyjaciel zaatakował Petkaeranta został jednak odparty. Przy Kollaanjoki w ciągu całego dnia odbywały się walki. W okręgu Kuhm armia fińska zajęła jeden umocniony punkt.

Na froncie Petsam niedaleko Nautsi nieprzyjaciel cofnął się o 3 klm. na północ. Lotnictwo fińskie w dniu 3 lutego dokonało lotów wywiadowczych i w przesmyku Karelskim zbombardowało oddziały armii nieprzyjaciela i inne urządzenia militarne. Samoloty nieprzyjaciela działały w przesmyku Karelskim i w okręgu znajdującym się na północ od jeziora Ładogi. Według stwierdzonych wiadomości zostały strącone 4 samoloty nieprzyjaciela.

*

KOPENHAGA. (Elta). Dziś do Kopenhagi przybywa około 100 dzieci fińskich w towarzystwie swych matek. W Danii oczekują przybycia kilka tysięcy dzieci fińskich, które zostaną tam podczas trwania wojny. Około 3.000 rodzin duńskich zgłosiło się przyjąć dzieci fińskie wraz z ich matkami.

*

LONDYN. (Elta). W odpowiedzi na zwrócenie się Ligi Narodów, rząd Afryki Południowej wyznaczył kwotę 5.000 funtów szterlingów na rzecz rządu Finlandii.

Według ostatnich komunikatów sztabu leningradzkiego okręgu wojennego sytuacja na froncie fińskim przedstawia się w ten sposób. Do dnia 5 marca miasto Wyborg całkowicie jeszcze nie było zajęte. Komunikaty szwedzkie mówią o zaciętych walkach toczących się na ulicach Wyborgu, natomiast komunikat sowiecki, jak dotychczas, doniósł jedynie o obsadzeniu depo dworca kolejowego w Wyborgu oraz o zdobyciu południowej dzielnicy miasta. Miało to miejsce w dniu 2 marca. Od tego czasu akcja wojsk sowieckich na tym odcinku frontu ma charakter akcji okrążającej. Ostatni komunikat sowiecki mówi o zdobyciu twierdzy, położonej na północ od Wyborga oraz o zajęciu kilku miejscowości na wschodnim brzegu zatoki fińskiej. W ten sposób zachodnią część linii Mannerheima uważać należy za przerwaną. Natomiast w wschodniej części przesmyku Karelskiego toczy się nadal zaciekła walka. Finowie na tych odcinkach stawiają jeszcze zacięty opór. Walki odbywają się ze zmiennym szczęściem.

W ten sposób ofenzywa sowiecka wyciągnęła się długim dość wąskim pasem wzdłuż zachodniej części półwyspu Karelskiego, wysuwając się po za miasto Wyborg, któremu grozi odcięcie. Z drugiej znowu strony klin sowieckiej ofenzywy zagrożony jest z flanku wschodniego.

Zdaniem speców wojennych grupa operacyjna wojsk sowieckich powstrzyma na razie na zachodzie swoją dalszą akcję ofenzywną i punkt ciężkości walk przeniesie się na wschodnią część przesmyku, na odcinku między Tajpale i rzeką Wuoksą, gdzie Linia Mannerheima nie została przełamana. W ciągu ostatnich kilku dni w Finlandii zacięte boje powietrzne o rozmiarach, których na froncie wojny zachodniej na razie jeszcze nie notowano.

Tylko w dniu 4 marca, jak wynika z komunikatu sowieckiego, walk powietrznych nie było, gdyż w tym dniu, jak zaznacza komunikat sowiecki, lotnicy fińscy nie ukazali się w powietrzu. (obs)

Pułkownik Roosevelt w Finlandii

LONDYN, (Elta). Pułkownik Roosevelt udaje się do Finlandii celem dowodzenia oddziałami wojsk ochotników brytyjskich. Zezwolono mu opuścić armię brytyjską.

Za duszę
ś. † p. Księdza Biskupa Władysława Bandurskiego
w ósmą rocznicę Jego śmierci, dnia 6-go marca o godz. 9-tej odbędzie się Msza Św. w Katedrze w Kaplicy z grobowcem

Holandia zabezpiecza swą neutralność

Nowe obostrzenia w stosunkach wewnętrznych

(a). W listopadzie i styczniu alarmowano ze wszech stron o koncentracjach niemieckich na granicach Belgii Holandii. Krążyły setki najbardziej fantastycznych i nieraz najmniej sprawdzonych wiadomości o natychmiastowym ataku wojsk niemieckich na państwa niderlandzkie, to znów o zamaskowanych manewrach, o różnym stopniu zagrożenia, o fortyfikacjach i planach obronnych holendersko belgijskich.

W końcu ub. tygodnia znowu doniosły depesze że coś się na granicach tych państw dzieje. Ale tym razem alarm w świecie miał znacznie skromniejsze rozmiary. Czemu to przypisać? Czyżby istotnie koncentracja w wiosennym i nabrzmiałym zwykle doniosłymi wydarzeniami — marcu, była mniej wymowna niż w gnuśnym, zimowym styczniu? Wpłynął tu zapewne i to nie powierzchownie dekret rządu holenderskiego z końca stycznia b. r. zakazujący korespondentom pism zagranicznym wysyłanie całego szeregu informacyj do swych dzienników, które w ten czy w inny sposób mogłyby wpływać ujemnie na sytuację międzynarodową Holandii. Oczywiście, w takich wypadkach wszystko zależy od interpretacji podobnych ustaw. Korespondenci zagraniczni pocieszali się względnością rządu holenderskiego odnośnie do wiadomości rozsyłanych podczas kryzysu styczniowego, ale istnieje wszelkie prawdopodobieństwo, iż właśnie potem Holandia zdecydowała się położyć tamę „wybujałej fantazji“ dziennikarskiej.

Nie wolno więc w korespondencjach zagranicznych zamieszczać reportarzy planów etc., dotyczących obronności Niderlandów. Poza tym znajdujemy znacznie ostrzejszy przepis, zabraniający udzielania wiadomości, nie tylko zmniejszających bezpieczeństwo państwa w jego polityce utrzymania neutralności, ale nawet takich, które mogłyby wzbudzić w czytelnikach wątpliwości co do trwałości tej neutralności.

Także na „indeksie“ są informacje mogące wzbudzić wrogie uczucia w stosunku do Holandii zagranicą lub obrażające zaprzyjaźnione z Holandią mocarstwa. Wzbronione są również wszelkie doniesienia o akcjach, planach i zarządzeniach holenderskich nie potwierdzone oficjalnie przez rząd haski. Konfiskowane będą także podobne informacje, dotyczące państw obcych, których polityka nie jest Holandii obojętna (Vide „Daily Telegraph“ z 22 stycznia 1940 r.).

Mamy więc nowy dowód, jak kurczowo Holandia trzyma się swej neutralności.

Książe Bismark w Rzymie

RZYM. (Elta). Wczoraj przybył do Rzymu książę Bismark, który w ambasadzie niemieckiej zajmie odpowiedzialne stanowisko. Od 1937 roku książę Bismark był wicedyrektorem departamentu politycznego w niemieckim ministerstwie spraw zagranicznych.

Ustawiono 2.820 wiech granicznych

W dniu 27.II. ukończono ustalenie granic pomiedzy Związkiem Sowieckim i Niemcami o długości 1.500 klm. Na granicy zostało ustawionyah 2.820 wiech. Prace miernicze na pograniczu były już wcześniej ukończone. Dokładne wytyczanie granicy zostania ukończone po stopieniu się lodów. Komisja mieszana przygotowuje obecnie dokumenty granicy.

Kanał NIEMEN — DNIEPR

(r). Jak donoszą „Izwiestija“ w okręgu Słonima rozpoczęto już prace przygotowawcze pod budowę kanału Dniepr — Niemen. Kanał ten jest krótszy niż system kan. Ogińskiego. Przewiduje się oddanie do użytku tej drogi wodnej na rok 1941.

Przy robotach zatrudni się 30 tysięcy robotników.

Ugrupowanie planet w marcu 1940 r.

Była mowa Kurierze Wileńskim“ z dnia 10 lutego r. b. o pięknym ugrupowaniu planet w lutym, a znowu w Nr. 46 z dnia 27 lutego r.b. o elongacji wschodniej Merkurego w dniu 28 lutego. Kto zainteresował się tym ostatnim zjawiskiem, ten mógł już w dniu 27 lutego zobaczyć gołym okiem Merkurego, znajdującego się nisko nad horyzontem nad zachodnim niebie w czasie zapadającego zmierzchu. Znacznie lepsze warunki atmosferyczne zdarzyły się w dniu 1 marca. Powietrze było wyjątkowo przezroczyste; przed godziną 6 wieczorem można było od pierwszego wejrzenia zobaczyć Merkurego na jasnym jeszcze od zmierzchu niebie. A jednocześnie tego wieczoru każdy pilny obserwator mógł być świadkiem istotnie rzadkiego zjawiska. Pięć planet, które wogóle możemy widzieć gołym okiem i które z tego powodu znali astronomowie starożytni — zgrupowały się na południowo-zachodnim niebie, stosunkowo niedaleko jedna od drugiej; wzajemne odległości kątowe planet wynosiły po kilka do kilkunastu stopni. Najniżej nad horyzontem świecił Merkury, dalej od słońca — jasna planeta Jowisz, jeszcze dalej — najjaśniejsza z planet Wenus, wreszcie — słabiej świecące planety Saturn i Mars.

Obecnie Merkury zbliża się już do słońca, nie będziemy więc mogli więcej go obserwować, ale cztery pozostałe planety stanowią w dalszym ciągu ładne ugrupowanie. Wenus — podążając ruchem prostym (od zachodu na wschód) szybciej niż Saturn, stopniowo zbliża się doń i w dniu 8 marca znajdzie się w konjunkcji z Saturnem, t. zn. będzie go mijała zresztą w dość znacznej odległości kątowej, przekraczającej trzy stopnie; poczym zacznie się odeń oddalać w kierunku na wschód. To też już w dniu 9 marca będziemy mieli taką kolejność planet: najbliżej słońca będzie Jowisz, dalej Saturn, Wenus i wreszcie Mars.

W dniu 9 marca przypada nów księżyca, w następnych więc dniach księżyc pojawi się jako wąski sierp na zachodnim niebie i zacznie wymijać po kolei planety, przybierając w tym czasie na fazie, w dniu 17 marca nastąpi pierwsza kwadra. A więc w dniu 11 marca księżyc wyminie Jowisza, w dniu 12 marca — Saturna i Wenus, w dniu 14 marca — Marsa. Zjawienie się księżyca pomiędzy planetami, choć stłumi cokolwiek blask planet, jednak podniesie urok widoku tej części nieba.

W. D.

500-lecie „Kalevali“

Wielkie uroczystości w Estonii

„Paevahlet“, czołowe pismo estońskie donosi o wielkich uroczystościach, które odbyły się w Estonii w ub. piątek z okazji 500-lecia „powstania słynnego eposu fińskiego „Kalevali“.

Pismo estońskie podkreśla przy tym że słynna ta epopea fińska przetłumaczona na 20 języków, jest bardzo pokrewna eposowi estońskiemu.

Jubileusz ten ,kończy to pismo powinien być obchodzony przez cały świat kul

Amerykański korpus do Finlandii

NOWY-YORK. (Elta). Prasa donosi, iż w najbliższej przyszłości ma udać się do Finlandii amerykański korpus ekspedycyjny w sile 3.000 ochotników.

Tajemniczy mord polityczny

BERLIN. (Elta). „Nationalsocialistische Parteikorrespondenz“ donosi, iż w dniu 24 lutego 1940 r. w Zeraniu, guberni generalnej, polscy złoczyńcy wtargnęli się do mieszkania wodza niemieckiej organizacji Volswohlfahrt Marielke i nożami zranili Marielke i jego żonę. Złoczyńcy zbiegli i dotychczas ich nie ujęto. Żona Marielkiego zmarła na miejscu, zaś Marielke po upływie 3-ch dni zmarł w szpitalu warszawskim. Zabity został w Warszawie uroczyście pochowany.

Zamknięcie „Chaty Rodzinnej“

Celem oszczędzenia zużycia papieru władze zamknęły na 3 miesiące szereg pism litewskich, rosyjskich i żydowskich. Z pism polskich uległa zamknięcin „Chata Rodzinna“ dotychczas jedyny tygodnik polski w Litwie.

Tegoroczny „Kaziuk“

„Kaziuk“ tegoroczny był znacznie mniejszy niż w latach ubiegłych. Rozłożył się wprawdzie jak zwykle na placu Łukiskim na ogromnej przestrzeni, którą zazwyczaj wypełniał po brzegi i wylewał się nawet zgiełkliwym rzedem straganów i przekupniów na przyległe ulice i za [nie], lecz z mniejszą ilością stoisk, wozów wiejskich i w ogóle „towaru“ jarmarcznego! Zabrakło wozów z Oszmiańskiego, z nad Naroczy, Święcian itp. Straganów było mniej ze względu na ciężkie czasy.

Stragany mogli wystawiać tylko właściciele patentów po opłaceniu pewnego procentu wartości świadectwa przemysłowego.

Na wozach wiejskich przeważały wyroby bednarskie i w ogóle z drzewa, przywieziono też sporo tkanin — na ogół jednak dała się odczuć pewna powściągliwość wsi w przywożeniu swoich wyrobów na targ kaziukowy. Wpłynęły niewątpliwie na to przeżycia ostatnich miesięcy ubiegłego roku.

Tłumy natomiast dopisały jak zwykle. W ciągu dwóch dni trwania kiermaszu na placu Łukiskim wśród wozów i straganów było bardzo tłoczno i gwarno.

Obroty były niezłe, jeżeli wierzyć właścicielom niektórych straganów.

Z pośród wielu stoisk na uwagę zasługiwał kiosk uchodźców gustownie wykonany i przyozdobiony, z własnymi wyrobami [przewyższające]

TELEFONEM Z KOWNA

Rokowania litewsko-sowieckie

Jak się dowiadujemy z oficjalnego źródła zaraz po zakończeniu rokowań litewsko-niemieckich w sprawie powrotu uchodźców Polaków na tereny zajęte przez Niemcy, rozpoczną się w Kownie podobne rokowania między Litwą a Sowietami.

Skazanie b. por. Tacika

Wczoraj przed sądem wojennym w Kownie odbyła się rozprawa przeciwko b. porucznikowi armii polskiej Edmundowi Tacikowi, oskarżonemu o ucieczkę z obozu jeńców i usiłowanie wyjazdu za granicę na podstawie sfałszowanych dokumentów. W wyniku rozprawy skazano p. Tacika na 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem 4 miesięcy aresztu prewencyjnego. [N]astępne rozprawy o podobne przestępstwa zostały naznaczone na dzień 16 marca rb.

Ameryka chce nabyć wyspy od W. Brytanii i Francji

WASZYNGTON. (Elta). Senator partii demokratycznej Reynhold wniósł do senatu projekt, który upoważnia prezydenta St. Zjednoczonych do prowadzenia z Anglią rokowań w sprawie kupna niektórych wysp W. Brytanii. Należność za te wyspy St. Zjednoczone uregulowałyby w ten sposób, iż skreśliłyby część długów Anglii z czasów wielkiej wojny. Propozycja ta wymienia wyspy Bermudy, Nassau, Jamaica, Małe Antyle, Windeward. i Leeward. Na wyspach tych przewiduje się urządzenie baz wojskowych. Przedstawiciele partyj demokratycznych wnieśli taką samą propozycję do kongresu. Później wniesiona będzie podobna propozycja w sprawie kupna wysp od Francji.

Niemieckie bombowce zaatakowały statek łotewski

RYGA. (Elta). „Leta“ donosi, iż przez niemieckie bombowce na terytorialnych wodach angielskich był zaatakowany statek łotewski „Katvaldis“. Statek nie ucierpiał. Załoga statku donosi iż po zauważeniu dwuch atakujących samolotów dano sygnał niebezpieczeństwa. Przybyły na pomoc znajdujące się niedaleko angielskie statki patrolowe, dlatego też atak samolotów pozostał bez skutku.

Czeka na wygnaniu

W dawnym lokalu Czechosłowackiego Biura Turystyki — na Faubourg st. Honore w Paryżu, została otwarta wystawa plastyków polskich i czechosłowackich do której zostały dołączone eksponaty dziedziny sztuki ludowej obu krajów.

Wśród nazwisk polskich figurują na tej wystawie: Nina Alexandrowicz, Prohazke, Brandel, Terlikowski, Zawadowski Petkiewicz, etc. (Ezet).

„Tank chemiczny“

(r). „Izwiestija“ opisują nowy wynalazek zastosowany w armii amerykańskiej. Oto płk. Prentiss opisał w prasie nowy typ czołgu opancerzonego i poruszającego się na gąsienicowych taśmach który zieje nie ogniem, ale gazami trującymi. Dzięki silnej koncentracji gazów i sile wybuchu naboju, stosowane zazwyczaj odtrutki są bezskuteczne. Inżynierowie głowią się obecnie nad wynalezieniem środków obronnych przeciw temu rodzajowi czołgu.

„Walczące kraje europejskie — kończą Izwiestija zdaniem agencji Associated Press, posiadają już takie tanki chemiczne“.

Sprostowanie

W ustępie mowy p. Prezydenta A Smetony, (zamieszczonej we wczorajszym naszym popołudniowym wydaniu) a zaczynającym się od słów: „Po powstaniu sprzeczności pomiędzy dwoma kierunkami“ po słowach „zajmować stanowiska, powinno być „państwowe“, a nie handlowe“ jak podaliśmy.

SZPILKI

Jak donosi żydowska Ajencja Telegraficzna z Londynu, między sjonistami a Anglikami dochodzi do porozumienia w sprawie całkowitego oddania żydom Palestyny wraz z Transjordanią. Plan ten już jest w połowie wykonany: żydzi się zgadzają...

* * *

Jeden z urzędników tak powiada do żony:

— Wiesz, czuję się jak lotnik. Lada dzień w y l e c ę...

* * *

Zalcman nie płaci długów. Ale Kon należy do natrętnych wierzycieli. Przychodzi do Zalcmana, a ten wciąż odkłada regulację na inny termin.

— Panie Zalcman! Czy zapłaci pan rachunek? Przecież ja nie mogę codziennie przychodzić!

— A który dzień jest dla pana najlepszy?

— Piątek...

— To przychodź pan teraz w piątki.

J. S.

Siły zbrojne
w dyspozycji gen. Weyganda

RZYM. (Elta). Korespondent pisma „Messagero“ podaje z Bejrutu szczegółowe informacje o organizowanej na Bliskim Wschodzie armii gen. Weyganda. Według wiadomości tego korespondenta we wrześniu ub. r. pomiędzy Syrią a Libanem znajdowała się 50-tysięczna armia. Wkrótce z obszarów znajdujących się pod władaniem Anglii i Francji przybyło 30.000 wojska. Do tych 80.0000 należy doliczyć również 8.000 ochotników legionów syryjskiego i 3.000 ochotników z Libanu. Pozatem do tej armii przyłączyły się pułki kawalerii Kurdów i Czerkiesów. W ten sposób liczba zgromadzonego tam wojska nie sięga jeszcze 100.000. Armię tą dowodza 4-ej generałowie oraz jeden generał lotnictwa. Tak wielkiej ilości wojska nie można nigdzie ulokować, ponieważ Bejrut jest przepełniony. Pomiędzy Damaszkiem, Palmirem i Trypolisem znajduje się trzy pułki legionu cudzoziemskiego, w Homs i Baalbek oddziały wojskowe z Algeru i senegalskie, a w Rajak lotnictwo wojenne.

Przygotowanie do ewakuacji w Belgii

BRUKSELA. (Elta). Premier belgijski Pierlot w poniedziałek odbył narady z ministrem spraw zagranicznych Spaakiem, ministrem obrony narodowej generałem Denisem i ministrem zdrowia publicznego Jasparem. Podczas narad została szeroko omówiona kwestja dotycząca prewencyjnej ewakuacji niektórych miejscowości Belgii.

BRUKSELA (Elta) Minister Spraw Zagranicz. Belgii Spaak na posiedzeniu gabinetu ministrów w poniedziałek wieczorem złożył obszerne sprawozdanie o sytuacji miedzynarodowej w świetle ostatnich zdarzeń.

Szwajcarja też przygotowuje się do ewakuacji ludności

BERLIN. (Elta). W Szwajcarii organy władz cywilnych i wojskowych i nadal wzmacniają obronę kraju i zwiększają przygotowania na wszelkie ewentualności. W dniu 5 marca wielka rada kantonu Argowia uchwaliła 40.000 franków szwajcarskich na sfinansowanie prac przygotowawczych, związanych z ewentualną ewakuacją ludności cywilnej tego kantonu.

Przedstawiciel Ojca Św. u cesarza Japonii

TOKIO. (Elta). Imperator Japonii przyjął w dniu 5 marca na audiencji przedstawiciela Papieża, Arcybiskupa Marella. Arcybiskup wręczył imperatorowi dar Papieża — mapę świata.

Min. Ribbentrop dekoruje

BERLIN. (Elta). Minister spraw zagranicznych Rzeszy Ribbentrop we wtorek w godzinach przedpołudniowych przyjął bawiącego w Berlinie jugosłowiańskiego ministra handlu Androsa, któremu wręczył wielki krzyż orderu orła niemieckiego.

Postulaty angielskie w sprawie rumuńskiej nafty

LONDYN (Elta). Prasa londyńska podaje, iż wkrótce poseł Rumunii w Londynie ma powrócić do Bukaresztu, gdzie omówi ze swym rzadem nastepujące dwie sprawy: 1) aby Wielka Brytania mogłaby otrzymać najmniej tyle nafty rumuńskiej co i Niemcy i 2) aby kurs funta angielskiego w rozrachunkach handlowych zostal podwyższony.

*

LONDYN (Elta). Według wiadomości pisma „Times“ rząd Wielkiej Brytanii zlikwidował system navicertów w imporcie oleju St. Zjednoczonych do Holandii Belgii i Danii.

Ostrzeżenie

Od pewnego czasu odwiedza firmy i bardziej znane osobistości miasta jegomość, zbierający składki i ofiary, na rzekome kaucje i pomoc doraźną dla jednego z artystów.

Kierownictwo Teatru muzycznego „Lutnia“ nikogo nie upoważniło do powyższej akcji, wobec czego ostrzega się przed podobnym nadużyciem ofiarności publicznej.

Kontrola świadectw przemysłowych
Dziś pierwsze posiedzenie komisji mieszkaniowej

W tych dniach kontrolerzy inspekcji podatkowej rozpoczęli w Wilnie sprawdzanie świadectw przemysłowych przedsiębiorstw handlowych i innych. Jak wykazały pierwsze dni kontroli, wielu kupców wykupiło nieodpowiednie świadectwa. W wielu też wypadkach sporządzono protokuły karne i powiadomiono zainteresowanych o konieczności wykupienia patentu wyższej kategorii.

Najwięcej protokułów spisano w różnego rodzaju barach, restauracjach, kawiarniach, herbaciarniach i t. p. lokalach, których właściciele przeważnie wskutek nieświadomości nabyli patenty niższej kategorii, niż tego wymagają przepisy.

Należy wyjaśnić, że wszelkiego rodzaju kawiarnie, herbaciarnie i mleczarnie mogą posiadać świadectwa przemysłowe IV kategorii tylko w tym wypadku, jeżeli mają nie więcej niż jeden pokój.

Restauracje, bary i t. p. mogą wykupywać świadectwa III kategorii wtedy, jeżeli płacą za lokal nie więcej niż dwa tysiące litów rocznie niezależnie od ilości posiadanych pokojów. Natomiast, jeżeli płacą rocznie więcej niż dwa tysiące litów, to muszą wybierać świadectwa II kategorii.

Kawiarnie, herbaciarnie są uznawane z punktu widzenia inspekcji podatkowej za restauracje wtedy, gdy sprzedają piwo z konsumcją na miejscu. W wypadkach tych kawiarnie i herbaciarnie muszą wykupić świadectwa III kategorii, jeżeli za lokal płacą nie więcej niż dwa tysiące litów rocznie, a II kategorii, jeżeli płacą za lokal ponad dwa tysiące litów.

* * *

Dziś 6-go b. m. w magistracie wileńskim odbędzie się o godz. 17-ej pierwsze posiedzenie nowomianowanej komisji mieszkaniowej. (w)

Czasowe wstrzymanie wysiedlania uchodźców na prowincję

„Dešimt Centu“: W tych dniach Naczelnik Powiatu Wileńskiego zarządził czasowe wstrzymanie wysiedlania uchodźców z Wilna na prowincję.

Gdy zostaną uregulowane liczne sprawy techniczne jak: sprawa miejscowości do których uchodźcy mają być wysiedlani i in. wysiedlanie będzie kontynuowane. (L)

W sprawie powrotu jeńców wojennych.

Wilnianie, krewni jeńców sowieckich i niemieckich, mających prawo do obywatelstwa litewskiego, zwrócili się do urzędu Pełnomocnika Rządu z prośbą o spowodowanie ich powrotu. Obecnie Komisja paszportowa stwierdza, czy osoby te mają istotnie prawo do obywatelstwa litewskiego.

Ci z jeńców, którzy uzyskają obywatelstwo, otrzymają za pośrednictwem konsulatów litewskich potwierdzenie tego obywatelstwa i możliwość powrotu do Wilna. (x).

Do wiadomości członków Kasy Chorych

Kasa Chorych Okręgu Wileńskiego podaje do wiadomości, że opłaty za ubezpieczonych pracowników winny być uiszczane do dnia 7 każdego miesiąca włącznie bez żadnych osobnych upomnień i zawiadomień. Kasa nie posiada swych inkasentów, to też opłaty przesyła się pocztą lub uiszcza się w instytucji Kasy Chorych (ul. Giedymina 27) od godz. 8 do 13.30, w dni przedświąteczne do godz 13. Opłaty nieuiszczone w określonym czasie ściągane są w trybie przymusowym i karnym.

Z dniem 1 marca r. b. rodziny członków są zapisywane zaś zaświadczenia i karty leczenia członków są wydawane w Kasie Chorych w dniach powszednich od godz. 8 do 19, zaś w dnie przedświąteczne do godz. 14.

Do członka Kasy mogą być przypisani następujący członkowie jego rodziny: a) żona, b) mąż, jeżeli jest inwalidą i jeżeli go żona utrzymuje, c) własne dzieci, chociażby nawet urodzone bez małżeństwa oraz dzieci nieślubne do 15-go roku życia, d) rodzice, sieroty-bracia, siostry, wnuki do 15 r. życia jeżeli członek kasy ich utrzymuje.

Członek Kasy dla zapisania swojej rodziny winien dołączyć do niniejszej deklaracji następujące dokumenty: a) dla zapisania żony — metrykę ślubu lub swój dowód osobisty, (jeżeli żona jest w tym dowodzie zapisana); b) męża — odnośne zaświadczenie o jego inwalidztwie; c) dzieci — metrykę ich urodzenia lub swój dowód osobisty (jeżeli dzieci są w nim zapisane), zaś noworodków — jeżeli nie ma metryki — zaświadczenie akuszerki, lekarza lub zakładu leczniczego; d) rodziców — dowody, że członek Kasy ich utrzymuje. Na członków rodziny można zapisywać tylko tych, którzy sami nie są członkami Kasy i nie są etatowymi pracownikami państwowymi i samorządowymi. (N).

Zmartwienie wileńskiego Wellesa

Pisaliśmy o wileńskim bezrobotnym, przedstawicielu handlowym Izaaku Wellesie z ulicy Rudnickiej, który twierdził że wysłannik prezydenta St. Zjednoczonych Ameryki Północnej Welles jest jego bliskim krewnym, conajmniej bratankiem.

Prasa niemiecka pisze, że wysłannik Roosevelta jest, jak się okazuje, bliskim krewnym słynnego angielskiego pisarza Wellesa.

W ten sposób prasa niemiecka rozbiła całkowicie śmiałe marzenia wileńskiego Wellesa i jego sny o otrzymaniu za jego pomocą wizy do Stanów Zjednoczonych i dolarów pierzchły, jak bańka mydlana. (del).

Nie do Wielkiejnocy, a do lata

POZNAŃ. (Elta). DNB donosi, iż specjalny sąd w Poznaniu już ponad 3 miesiące rozpatruje sprawy morderstw Niemców i sprawiedliwie karze sprawców. Uważano wcześniej, iż do Wielkiej Nocy będą ukończone sprawy morderstw, jednak jak się okazało dotychczas nie udało się zatrzymać w więzieniu wszystkich oskarżonych. W sprawach świadkowie wskazują na coraz to nowe zbrodnie i nowych morderców. W ten sposób liczba oskarżonych Polaków coraz to bardziej wzrasta. Dlatego też specjalny sąd w Poznaniu sprawami morderstw będzie zajęty do lata. Sąd specjalny w Poznaniu w ciągu 3 dni odbył posiedzenia w Solmarze. Został skazany na śmierć jeden Polak, który skarżył dwuch Niemców jako szpiegów i którzy decyzją polskiego sądu wojennego zostali roztrzelani. Sześć polaków oskarżonych o rabowanie Niemców zostało skazanych na ciężkie więzienie.

Dalsze wywłaszczenie 20-tu majątków

W ubiegłym tygodniu na potrzeby reformy rolnej wywłaszczono jeszcze 20 majątków o ogólnym obszarze 4.653 ha. Wywłaszczono majątki w gminach: niemeńczyńskiej, rzeszańskiej, rudziskiej, orańskiej, olkienickiej, trockiej, podbrodzkiej i podbrzeskiej. Wśród wywłaszczonych majątków wymienić należy majątek Landwarów, który należał do Marii Krystyny Tyszkiewiczowej. (N).

Cukier

Oblicza się, że Okręg Wileński w ciągu roku zużywa około 8.000 ton cukru.

Oprócz istniejących i budowanych już cukrowni zamierza się jeszcze zbudować 5-tą i 6-tą cukrownie. Warunki są sprzyjające. Nowe cukrownie będą mogły pracować na eksport. Kwestia surowców dla tych cukrowni również łatwo da się rozstrzygnąć. Rolnicy mogą uprawiać kilkakrotnie więcej buraków cukrowych niż obecnie. (L).

Sprawa klasyfikacji ziemi w Kraju Wileńskim.

„Laikas“: Na mocy przyjętego przez Radę Ministrów i przekazanego Sejmowi projektu zmiany ustawy o podatkach gruntowych, grunta w Kraju Wileńskim przed ich podstawową klasyfikacją dzielą się w sposób następujący: 1) miejscowi wójtowie z sołtysami podzielą cały obszar tych gruntów w/g sołectw na cztery klasy, 2) projekt wójta podzielenia gruntów w/g klas przesyła się do powiatowej komisji klasyfikacji gruntów, która po przejrzeniu go opracowuje projekt własny i podaje go do wiadomości właścicieli gruntów.

Właściciel gruntu w ciągu jednego miesiąca od dn. ogłoszenia podziału przez sołectwo może złożyć skargę pod adresem powiatowej komisji klasyfikacji gruntów, która poweźmie ostateczną decyzję. (L.)

OGŁOSZENIE

Podaję do wiadomości mieszkańców m. Wilna i powiatu, że z dniem 1 marca r. b., wobec wejścia w życie przepisów o wykonaniu ustawy o rejestracji ruchu ludności (Vyr. Žin. Nr. 684/5097) moje rozporządzenie Nr. 2

z 2 listopada 1939 r. w sprawie rejestracji mieszkańców traci moc.

Stałych mieszkańców rejestrację wykonuje właściciel lub faktyczny administrator domu i lokalu, gdzie zamieszkuje osoba, podlegająca rejestracji.

Nie stałych mieszkańców lecz osób czasowo zameldowanych w hotelach, domach noclegowych, uzdrowiskach, pensjonatach czy podobnych lokalach, przeznaczonych dla przebywających w celu czasowego zamieszkania, rejestrację wykonuje właściciel lub faktyczny kierownik hotelu lub innego lokalu tego rodzaju.

We wsiach, wsiach kościelnych i innych podobnych osiedlach rejestrację zamieszkałych wykonuje sołtys, a gdzie jego nie ma, samorząd gminy.

PŁK. rez. SZLEPETYS

Naczelnik Miasta i Powiatu Wilno

Wilno, dn. 29 lutego 1940 r.

MARZEC

Już ciepłe krople pluszczą w rynnach
A w sieniach straszy koci wrzask,
Marzec różowy jak dziecina
Idzie wśród kry i lodu drzazg.

Idzie jak gdyby nic i nigdy.
Choć po łacinie zwie się: Mars!
Choć kiedyś tam w marcowe Idy
Cezar sztyletem pchnięty zgasł.

Lecz Muzo stop! bo mnie opętasz.
Nie chcę w historii grzebać dziś.
Po prostu spojrzeć chcę w kalendarz.
Podkreślić marca główny rys.

Słuchajcie: w marcu dnia przybywa
O parę godzin. Jakiż zysk!...
Słońce opuszcza krąg przy Rybach
I Baranowi patrzy w pysk.

(Gdybym traktował symbolicznie
Ten zodiakalny słońca ruch,
Na marzec patrzyłbym sceptycznie,
Lecz się czym innym krzepi duch:)

Bo dłuższy dzień, bezpłatne światło
To niewątpliwy marca wdzięk.
A co przyniesie nam ponadto
Opisze się — w ostatni dzień...

Xer Xes.

Kary za pędzenie samogonu

Wileński Sąd Grodzki po rozpatrzeniu spraw o tajne pędzenie i sprzedaż samogonu skazał następujące osoby: Bastomskiego Chaima Wilna, ul. Bazyliańska 6 za przechowywanie samogonu w sklepie z trunkami alkoholowymi — na 150 lt grzywny i 2 m-ce warunkowego więzienia; Petrulewicza Wiktora gm szumskiej za pędzenie samogonu — 600 lt. grzywny i 6 mies. warunk. więzienia; Szulca Aleksandra i Peczulonisa Bolesława gm. Małe Solecznniki — za pędzenie samogonu — po 600 lt. grzywny i po 6 mies. więzienia (Szulc na 6 mies. więz. warunk.); Baturę Jona i Baturową Wandę gm. rzeszańska za pędz. samogonu po 60 lt. grzywny i po 6 mies. więz. (Baturowa 6 mies. więz warunk.); Kruka Kazimierza gm rzeszańskiej za pędz. samogonu — 600 lt. grzywny i 6 mies. więz.; Gulbickich: Pawła Władysława, Kazimierza, Juliana i Marii gm. rzeszańskiej za pędz. samogonu — po 600 lt. grzywny i po 6 mies. więz.; Simanowiczów: Onufrego, Władysława i Fabera Kazimierza gm. rzeszańskiej za pędz samogonu — po 600 lt. grzywny i po 7 mies. więz.; Fedziuszkina Nazariusza, Grypińskiego Feliksa i Ruszczyńskiego Wincentego gm. rzeszańskiej za pędz. samogonu — po 500 lt. grzywny i po 6 mies więz. (Grypiński i Ruszczyński 6 mies więz. warunk.); Chatkiewicza Romualda i Chatkiewiczową Marię gm. rzeszańskiej za pędz. samogonu — po 600 lt. grzywny i 6 mies. więz. warunk. (N)

Potworny mord rabunkowy pod Wilnem

W poniedziałek w połowie drogi z Wilna do Mejszagoły w folwarku Pietrowszczyzna dokonano potwornej zbrodni. Do mieszkania właścicielki folwarku, Daszkiewiczowej, wtargnął uzbrojony opryszek. Bandyta kilkoma strzałami położył trupem 70-letnię Stefanię Daszkiewiczowę oraz ciężko zranił jej 18-letnią służącą Wasilewiczównę, w chwili gdy ta usiłowała wybiec.

Następnie bandyta skrępował sznurami 4-letnią dziewczynkę, wnuczkę zamordowanej, którą zamknął w szafie. Więcej nikogo w domu w czasie napadu nie było. Bandyta zrabował następnie 2475 litów oraz niektóre rzeczy i podpalił dom ze wszystkich stron.

Nieszczęśliwa dziewczynka i ciężko ranna Wasilewiczówna byłyby niewątpliwie spłonęły, gdyby nie pomoc sąsiadów. Ratujący posłyszeli z szafy krzyk dziecka i uratowali je.

Policja stwierdziła że bestjalskiego napadu dokonał 19-letni Franciszek Aleksandrowicz, który zbiegł.

Ciężko ranna Wasilewiczówne przewieziono w stanie ciężkim do Wilna. (e)

KRONIKA

Marzec
6
Środa

Dziś: Wiktora
Jutro: Tomasza z Akwinu

Wschód sł. — g. 5 m. 58
Zachód sł — g. 17 m. 01

Dyżury aptek. Dziś w nocy dyżurują następujące apteki:
Sokołowskiego (Tizenhauzeno g-ve 1); Choniczewskiego (Basanavičius g. 23); Miejska (Wileńska 23); Turgiela i Podmiejskich (Niemiecka 15) i Wysockiego (Wielka 3).
Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra; Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

— **Sprawa przeniesienia dalszych wydziałów Uniwersytetu do Wilna.** „Desimt Centu“: Oprócz wydziałów Prawnego i Humanistycznego, które zostały już przeniesione do Wilna, zamierza się jeszcze przenieść wydziały Teologiczny i Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersyt. Kowieńskiego. Wydziałów Medycznego i Technicznego, które posiadają w Kownie specjalne urządzenia do Wilna przenosić się nie zamierza. (L.)

— **Magistrat wileński** powiadamia, że p. burmistrz K. Stašys nie przyjmuje więcej podań od szukających pracy w samorządzie miejskim.

— **W Elektrowni Miejskiej** zredukowano 24 urzędników.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI „POHULANKA“
ul. Basanowicza

Dziś, we środę dnia 6-go marca o godz. 19-ej występ Państwowego Teatru z Kowna

Najbliższe przedstawienie w piątek dnia 8-go marca (o godz. 19-ej punktualnie) Teatr „Pohulanka“ gra cieszącą się dużym powodzeniem współczesną sztukę w 5-ciu odsłonach M. Kennedy p. t. „Tessa“.

Teatr Muzyczny „LUTNIA“

Dziś o godz. 8.30 przepiękna operetka Abrahama „Wiktoria i jej huzar“.

Piątkowa premiera. W piątek operetka Kalmana o natchnionych melod. „**Król skrzypków**“.

Teatr dla dzieci „NIEBIESKI PAJACYK“
(W sali teatralnej OO. Jezuitów Wielka 58)

Bajka „Kot w butach“ grana będzie w niedzielę 10 marca o godz. 13, w sali O.O. Jezuitów Wielka 58. Bilety wcześniej sprzedaje cukiernia Rudnickiego, Mickiewicza 1.

Teatr kukiełek „BAJKA“
lokal szkoły dla niewidomych M. Pohulanka 20

W sobotę 9 i w niedzielę 10 marca o godz. 16 urocza, pełna miłych melodyj bajka p. t. „**Historia raju o niebieskich migdałach**“.

W niedzielę 10 marca o godz. 13 egzotyczna „**Dżungla**“ wedł. powieści Kiplinga.

RADIO

ŚRODA, dnia 6 marca 1940 r.

Wilno

6.30—7.30 z Kowna. 12.00—12.15 z Kowna. 15.00 z Kowna. 15.40 Wiad. wil. 15.50 Wiad. po polsku. 16.05 Ognisty ptak. 16.45 z Kowna. 17.45 W. Rogowicz: Prawo zwycz. staroż. Litwinów (po polsku). 18.05 z Kowna. 18.30 Wiad. wil. 18.40 Wiad. po polsku: 19.15 Rozmait. muzyczne. 1925 Lekcja jęz. lit. 19.40 z Kowna. 20.00 Orkiestra mandolinistów „Kaskada“. 20.30 z Kowna. 21.15 Kulturalna misja z Wilna. 21.30—22.00 z Kowna.

Kowno

6.30 Modl. czas. 6.35 Wiad. pogoda. 6.50—7.30 Muzyka poranna. 12.00—12.15 Czas. wiad. pogoda. 15.00 Muzyka obiadowa. W przerwie 15.30—15.40 Wiadom. 16.05 z Wilna. 16.45 Dla rolników. 1700 Gra mały zespoł. 17.45 Poradnik zdrowia. 18.05 Śpiewa sol. op. państw. Valatkienė. 18.20 Instrumentalna muzyka litewska. 18.30 Z Wilna. 18.40 Przegląd dnia 19.00 Czas wiad. pogoda, program na dzień następny. 19.30 Rozmait. muz. 19.40 Kwartet głosów męskich: 20.00 Z Wilna. 20,30 Na tematy teatralne. 20.45 Recital fortepianowy. 21.15 Z Wilna 21.30 Suita induska. 21.50—22.00 Wiadomości.

Sprawcy ekscesów antysemickich przed sądem

29 listopada r. ub. miały miejsce w Nowej Wilejce zajście antysemickie. Do synagogi wrzucono petardę.

Pod zarzutem wywołania tych zajść aresztowano 6 osób. W tych dniach zasiedli oni na ławie oskarżonych. Sąd skazał głównego oskarżonego Jankowskiego na 4 lata więzienia, pozostałych 5 na rok więzienia każdego. Biorąc pod uwagę młodociany wiek wszystkich skazanych, sąd zmniejszył im karę do 5 miesięcy. (C).

Na bruku wileńskim

ZAGADKOWY ZGON W „CYRKU“

Onegdaj wieczorem pogotowie ratunkowe wezwano na ulicę Połocką 4 do domu noclegowego, gdzie nagle zasłabł pewien osobnik, szukający noclegu w „Cyrku“. Lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zgon.

Pewne okoliczności wskazują na to, że śmierć nastąpiła wskutek zatrucia się nie ustaloną na razie trucizną.

SAMOBÓJSTWO 26-LETNIEJ DZIEWCZYNY

Onegdaj wieczorem w swoim mieszkaniu przy ulicy Św. Mikołaja 7, w zamiarze pozbawienia się życia zatruła się esencją octową 26 letnia Liza Hakinowiczówna. Samobójczyni wczoraj zmarła w szpitalu żydowskim (C)

ARESZTOWANIA NA „KAZIUKU“

Złodzieje wileńscy, szczególnie zaś złodzieje kieszonkowi utartym, dorocznym zwyczajem, stawili się gremialnie na kiermasz „kaziukowy“, spodziewając się w tłoku obfitego „połowu“.

Istotnie w ciągu dnia zanotowano na terenie kiermaszu kilka kradzieży. Na ogół jednak złodziejom nie powiodło się. Policja, poinformowana o „zwyczajach“ wileńskiego światka złodziejskiego przedsięwzięła środki zaradcze.

Szereg „fachowców“ zatrzymano na kiermaszu i osadzono w areszcie centralnym. W ciągu dnia aresztowano również na kiermaszu dwóch oszustów—wydrwigroszów, którzy usiłowali wyłudzić od naiwnych pieniądze grą w t. zw. „trzy blaszki“.

RABUSIE PRZEZ CAŁĄ NOC PRZETRZYMALI KUPCA W „ARESZCIE“

Przedsiębiorca budowlany Jan Kirjanow z Wilna zameldował policji że padł ofiarą zuchwałego napadu rabunkowego.

Kirianow udawał się z Wilna do Nowej Wilejki. U wylotu ulicy Połockiej zatrzymali go dwaj rabusie, którzy sterroryzowali go i zrabowali 1.700 litów.

Po dokonaniu rabunku, napastnicy zaciągnęli go do jakiejś opuszczonej budowli i związanego zamknęli w piwnicy, po czym zbiegli.

Kirianow twierdzi przy tym, że został dotkliwie pobity. (C)

OBŁAWA W CUKIERNI „CENTRAL“
Kilku giełdziarzy zatrzymano

Onegdaj wieczorem policja, poszukując czarnogiełdziarzy, przeprowadziła obławę w kawiarni „Central“ przy ulicy Rudnickiej.

Kilku podejrzanych przytrzymano. (C)

Ze sportu

A. Hajdukiewicz mistrzem Litwy
Wyniki biegu na 18 kilometrów

Zorganizowane zostały w Wilnie narciarskie mistrzostwa Litwy. W pierwszym dniu zawodów przeprowadzony został bieg na 18 klm.

Trasa była trudna, ale bardzo urozmaicona. —

Szkoda wielka, że na starcie nie był czołowych biegaczy wileńskich jak: Zajewski, Hansen, Stefanowicz, Kelm, Kieliszczak, dr Juszczyński, Żylewicz, Jagoda innych.

Ogółem startowało 19 zawodników z czego 17 bieg ukończyło.

Najciekawiej zapowiadał się pojedynek Szymanisa z Kowna z Hajdukiewiczem i Markowskim.

Pojedynek ten zakończył się zdecydowanym zwycięstwem wilnianina Hajdukiewicza, który walczył bardzo ambitnie. — Szymanis miał wyraźnego pecha. Wylosował przede wszystkim fatalny numer, a ponadto złamał kijek. Wykazał on jednak ładny styl biegacza rasowego.

Wyniki przedstawiają się następująco
1) Hajdukiewicz, Wilno 1 g. 10 m.
2) Markowski, Wilno 1 g. 12 m. 17 s
3) Hajdukiewicz II Wilno, 1 g. 13 m 26 sek.
4) Szymanis Kowno 1 godz. 14 min 15 sek.
5) Nielubszyc Wilno 1 godz. 16 min 08 sek.
6) Gurianow Wilno 1 godz. 16 m. 55 s

Pierwsza partia ochotników wyjechała na roboty leśne

Wczoraj wyjechała z Wilna na roboty leśne pierwsza partia ochotników bezrobotnych. Ogółem, jak dotychczas, wyjechało 235 osób, z tego 100 do lasów bezdańskich 60 do Ławaryszek i t. d. (w).

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 mm 75 cnt, za tekstem 60 cnt. Drobne 20 cnt za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty Lt 1.— za wiersz jednoszpaltowy
Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50% drożej. Układ ogłoszeń 5-cio łamowy. Za treść ogłoszeń i termin ich druku Administracja nie odpowiada.

Leidėjas: Vytautas Stanievičus. Wydawca: Witold Staniewicz
Redaktorius: Vytautas Kiškis. Redaktor: Witold Kiszkis

Spaustuvė „Zničius“, Vysk. Matulevičiaus g-vė 4. Tel. 3-40.
Drukarnia „Znicz“, ul. Biskupa Matulewicza 4. Tel. 3-40.